

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΕΛΛΑΔΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή δια-
τήν 4 'Ιανουαρίου 1970

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν
ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
καί ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδά ή ΚΛΕΙΩ
Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

484

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δημήτρη μου, μιλήσαμε για τα Χριστουγεννα, μιλήσαμε και για την Πρωτοχρονιά της παλιάς Αθήνας. Αναρωτιέμαι αν εξαντλήσαμε όλες τις γραφικές και χαρακτηριστικές λεπτομέρειες των εορτών της παλιάς εποχής...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι και όλες. Εύτυχως που υπάρχουν και μερικοί ακροατές που θυμούνται όσα μου διεφεύγουν. Έτσι, κάποιος καλός φίλος μου θύμισε τηλεφωνικώς την σφυρίχτρα και τα καπέλλα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί ήτανε πάλι αυτή η σφυρίχτρα και τα καπέλλα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Η σφυρίχτρα αντιπαιστούσε την μαγνέττα του μαέστρου...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τήν μαγνέττα του μαέστρου ; Ποιά μαγνέττα ποιανού μαέστρου ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όπως σε μία χορωδία ο μαέστρος κρατάει μία μαγνέττα για ~~εξουδεύει~~ το ρυθμό και για την αρχή του τραγουδιού, έτσι και οί τραγουδισταί που λέγανε τα κάλαντα με το παραβάκι στα χέρια παίρνανε το σύνθημα της αρχής από έναν επί κεφαλής που είχε μία σφυρίχτρα ~~καρπαζοειδή~~ γαλατάδικη στα χείλη του και σφύριζε : ΒΣΣΣΣΣ... Κι' αρχίζαν οί τραγουδισταί...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Έμετς οί νέα γεννεά και τα λοιπά και τάλοιπά... αυτά που λέγαμε. Και τα καπέλλα πάλι τί αντιπροσωπεύανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τα καπέλλα ήτανε ή μικρο-άπατη της υποθέσεως. Όταν οί καλαντοφάλτες βλέπανε ότι σε κάποιο σπίτι τούς είχανε δώσει γερό φιλόδωρημα, ξαναγυρίζανε στο ίδιο σπίτι αλλάζοντας καπέλλα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κατάλαβα. Για να φανούν πως είναν άλλοι τραγουδιστάδες...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβώς. Πενία τέχνας κατεργάζεται Γιαγιο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Άλλες έορταστικές εκδηλώσεις αυτές τής ήμερες δέν είχανε οί παλαιοί άθηναίοι :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλλον όχι. Δέν ξέρω γιατί, οί έορτές αυτές τών Χριστουγέννων καί τής Πρωτοχρονιάς δέν είχανε τότε τήν σημερινή έπισημότητα. 'Ιδιαίτερα δέ ή Πρωτοχρονιά, ή πρώτη του έτους δέν έθεωρείτο ήμέρα έξαιρετέα καί ήμέρα άργίας. Τά καταστήματα δέν κλείνανε. 'Απ'έναντίας μάλιστα, όλοι οι έμποροι, θεωρούσανε έπιβεβλημένο ν'ανοίξουνε τά μαγαζιά τους καί τά γραφεία τους τήν πρώτη μέρα του χρόνου γιά νά γίνει τό λεγόμενο *π ο δ α ρ ι κ ό*, νά δοθνε λόγου χάριν, ποιός θά ~~έπαινε~~^{μπαινε} πρώτος στό μαγαζί ή στό γραφείο τήν πρώτη 'Ιανουαρίου, γιά νά μαντέψουν πώς θά πάη ή δουλειά όλον τόν χρόνο. ~~Δέν έπαινε πρώτος στό μαγαζί ή στό γραφείο τήν πρώτη 'Ιανουαρίου, γιά νά μαντέψουν πώς θά πάη ή δουλειά όλον τόν χρόνο.~~

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ήτανε δηλαδή προληπτικοί οί άθηναίοι. Δέν θυμάμαι ποιός μου έλεγε ότι αυτήν τήν χρονιάρα μέρα, τήν πρώτη του έτους, κάνανε χρυσές δουλειές οί καμπούρηδες, διότι τό χαϊδεμα μιας καμπούρας έθεωρείτο γούρι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Είμαι άλήθεια αυτό. Κι'έδω πιά φούπτωνε ή άπάτη. Δέν ήτανε λίγοι οί έπαίτες πού φτιάνανε μία ψεύτικη καμπούρα καί γυρίζανε στά μαγαζιά καί στά γραφεία ζητιανεύοντας μέ τό κλασσικό : χρόνια πολλά άγεντικό. Νά πάνε καλά οί δουλειές...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω τήν συνέχεια. 'Ο έμπορος θά δινε καλό φιλοδώρημα στόν έπαίτη χαϊδεύοντας τήν καμπούρα του, μ'όλο πού ίσως νά ήτανε καί ψεύτικη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν είναι υπερββλή αυτό άφου αναφέρεται μία τέτοια περίπτωση σέ μία παλιά μονόπρακτη κωμωδία μέ στίχους, στην οποία κάποιος έμπορος αναγκάζεται νά χρωποήσει κάνοντας στάσι πληρωμών καί λέει :

'Εγώ πού έλογάριαζα νά έχω τέτοιο γούρι άφου πρωτοχρονιάτικα έχάϊδεψα καμπούρη...

"Αχ κακομοίρη μου έαυτέ, ίσως νά μήν έσιέφτηνες ότι πολλοί κυκλοφορούν κι'έχουν καμπούρες ψεύτικες.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γινόντουσαν λοιπόν τέτοια πράγματα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί χειρότερα ἀκόμη. Εἶπαμε : Ἡ φτώχεια δημιουργεῖ ἐπινοήσεις. Μαζί μέ τίς ~~ἐξ~~ πρωτοχρονιάτικες κάρτες τῶν διαφόρων, ταχυδρόμων, ὁδοκαθαριστῶν, σκουπιδιάρων, κυκλοφοροῦσανε καί ἄλλοι ἀπίθανοι τύποι μέ ἀνάλογες κάρτες. Σκέφου ὅτι κάποτε ὁ φύλαξ τοῦ πρώτου Νεκροταφείου, ἐκράτησε σημείωσι ὄλων ὄσων εἶχανε ταφεῖ ἐπί ἕνα χρόνο καί τήν διεύθυνσι τῶν οἰκειῶν τους καί μιᾷ πρωτοχρονιά πήρε σβάρνα ὅλα αὐτά τά σπίτια, γυρεύοντας φιλοδώρημα ἐπειδή ἐφύλαγξ καλά τοὺς πεθαμένους...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μή μοῦ τό λές... Καί τοῦ δώσανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ἦτανε λίγοι αὐτοί πού τοῦ δώσανε μιᾷ δυό δραχμές καί ἕνα τάλληρο ἀκόμη. Μιά φορά ὁ φύλακας μάζεψε κανένα ἑκατοστ' ρικια καί πέρασε τήν Πρωτοχρονιά του. Μά τί τά θέλομε ὅλα αὐτά Γιάγιο ; Σκέφου ὅτι στό δεκαπενθήμερο τῶν ἑορτῶν σέ πολλά σπίτια γινόντουσαν γλέντια καί ἰδίως στά λαϊκά σπίτια ὅπου χάλαγε ὁ κόσμος στό κρασί καί στό τραγοῦδι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πολύ φυσικά αὐτό. Εἶναι τόσοι πού γιορτάζουνε αὐτές τίς δεκαπέντε μέρες : Χρήστοι, Χριστίνες, Πανώληδες, Στέφανοι, Βασίλιδες, Βασιλικές, Φώτηδες, Φωτεινές, Φάνηδες, Γιάννηδες, Γιαννοῦλες πού ὅπως δῆποτε ἡ μισή Ἀθήνα θά γιόρταζε καί θά τό ῥιχνε στό γλέντι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τό γλέντι γινότανε ἀκόμη μεγαλύτερο μέ τά ἀθρόομητα δίστιχα πού λέγανε οἱ καλεσμένοι γιά τοὺς ἑορτάζοντες. Διαλέγανε ἕνα λαϊκό μοτίβο κι' ἐπάνω σ' αὐτό σκαρώνανε τά δίστιχά τους ὅπως θά μᾶς θυμίση τώρα μερικιά ἡ φίλη μας Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

Σ' αυτό τό σπίτι πού 'ρθαμε, πέτρα νά μή ραγίση
 κι' ό νοικοκύρης του σπιτιού, νά τά έκατοστήση
 Ντοθρι, ντοθρι, ντοθρι, ντοθρι
 κι' όλα νά του φέρνουν γοθρι.

'Εμεϊς έδω δέν ηρ θαμε νά φαμε και νά πιουμε
 όλλα σας αγαπούσαμε κι' ηρθαμε νά σας δοθμε
 κάντε μας κι' έμας μιά χάρι
 και ανοίχτε τό κελλάρι...

Νά ζήση κι' ή κορούλα σου, αφέντη μου έρίφη
 και σ' ένα χρόνο τό πολύ, νά τήνε δοθμε νύφη.
 Νά φορά τό νυφικό της
 και τό πέπλο τό λευκό της.

Διπλά τά κέρφη εύχόμαστε σέ κάθε συμπολίτη
 κι' αν είν' κανέννας μυταράς, διπλή νά έχη μύτη
 και όμπρέλλα όταν βρέχη
 για τή μύτη του νά έχη...

Τών φώτων είναι σήμερα κι' ό φώτης μας γιορτάζει
 και ποιός τό ξέρει τί καλούς μεζέδες έτοιμάζει...
 και για νά τόν εύχηθούμε
 τί θα φαμε, τί θα πιουμε...

Τών φώτων είναι σήμερα κι' ή φτωινή προσμένει
 και τά καλά της φόρεσε κι' είναι χαριτωμένη
 Τί φιλιά θα μάς κεράση
 κι' όλους μας θα μάς προφτάση...

Σήμερα είναι τ' "Αη Γιαννιού κι' ό Γιάννης μαζί φιλεύει
 και όσοι και αν είμαστε, ένετνος τά βολεύει
 βάλε άμέσως μαρέ Γιάννη
 τίς μπιζόλες στο τηγάνι...

'Απόψε πού 'ναι τ' "Αη Γιαννιού, θα ποθμε στην Γιαννούλα
 του χρόνου νά 'βρη τον γαμπρό με τά προικιά της ούλα.
 Νύχτα μέρα νά δουλεύη
 σ' όλα νά τήν δασκαλεύη...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τέτοια λοιπόν δίστιχα λέγανε Γιάγκο, οι καλεσμένοι ~~από~~ σε μία έορτή, που έπάνω στο γλέντι γινόντουσαν και αυτόσχεδίοι στιχουργοί.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φυσικά, όταν τό γλέντι θά άναβε, μέ τήν βοήθεια τής καλής ρετσίνας, τά δίστιχα αυτά θά γινόντουσαν πιο σιαμπρόζινα και πιο τσουχτερά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τέσο πολύ πιο τσουχτερά, που είναι γνωστόν ότι μία άθηναία τής παληάς έπ οχής, που είχε κάπου άκούσει τήν έγγλέζικη λέξι σ ό κ ι ν, όταν λέγανε τέτοια πονηρά δίστιχα στο σπίτι της, έπενεβαινε : "Οχι σμόκιν παιδιά, όχι σμόκιν... Έχομε και κορίτσια..."

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και ή έορτή τών φώτων Δημήτρη, πως έορταζότανε ; Έχομε να πουμε τίποτε γι' αυτήν ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλά Γιάγκο. Τήν ξεχνάς πρώτα πρώτα ότι ή μεγάλη αυτή χριστιανική Έορτή λέγεται : Έορτή τών φώτων και τών Ύδάτων.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καταλαβαίνω που θέλεις να καταλήξης. Έορτή τών φώτων και τών Ύδάτων. Φαντάζομαι τί στόχος ειρωνείας και σατύρας θά ήτανε αυτή ή έορτή σε μία πρωτεύουσα που δεν είχε ούτε φως ούτε νερό.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγκο μένω κατάπληκτος μπροστά στην εξυπνάδα σου. Αυτό ήατε. Τί έγράφετο από τους χιουμορίστες τής παλαιάς έποχής για τήν ~~αυτή~~ έορτή αυτή δεν λέγεται. θυμάμαι ότι για τήν έλλειψη του νερού, εγραφε ο τμος Μωραϊτίνης : "Ο Ιορδάνης όστις έβάτπισε τον κύριον - ένα μονάχα ας μας στείλη ποτήριον... του γάρ διψώντος ή φωνή έμαρτύρησε - και ο Ιορδάνης προς τά πίσω έγύρισε. "Ετοι για μας κάθε έλπίδα χάθηκε - διότι ή Δεξαμενή στέρεψε και ξεράθηκε..."

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και να τί γράφει και ο άμίμητος Γεώργιος Λουρης σε μία παρόμοια περίπτωση.

Εἶναι τῶν φώτων ἑορτή. Πωρίς νωρίς τό βράδυ
 ἀρχίζει μέσ' τήν πόλι μας, ψηλαφητό σκοτάδι
~~καί τοῦτο εἶν' ἐπόμενον, ἐφ' ὅσον κατά πρῶτον~~
 τιμᾶται ἡ Ἀθήνα μας, ὡς ἡ κοιτίς τῶν φώτων !
 Γι' αὐτό σέ χρόνια σύγχρονα, χρόνια σκοτεινιασμένα
 δικαίως ἐορτάζουμε, τά φῶτα τά χαμένα !

Εἶναι τῶν φώτων ἑορτή καί πόθος μας κρυφός
 εἶναι εἰς τήν πρωτεύουσα νά δοῦμε λίγο φῶς
 διότι ὅπως βαδίζουμε, τίς νύχτες στό σκοτάδι
 κηγαίνομε ὅπως οἱ στραβοί κηγαίνουνε στόν Ἄδη.
 Μαύρη ἔναι ἡ νύχτα γύρω μας... σιγά βρέ παλληκάρια
 ἀφοῦ δέν θέλει ὁ δήμαρχος ν' ανάψη τά φανῶρια.

καί τῶν ὕδάτων ἑορτή... αὐτό ἔναι φανερό
 ἐφ' ὅσον ἡ δεξαμενή δέν ἔχει πιά νερό
 τά ὕδατα γιορτάζουνε καί τό ἔχομε μεράκι
 νά βγάλουμε οἱ βρῦσες μας καμμιᾶ σταλιά νεράκι...
 τί τραγικό ! Ὁ δήμαρχος, πιστεύω νά φροντίση
 νά βάλῃ σταγονόμετρο, ὅπου ὑπάρχει βρῦση !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τσουχτερός ὁ Σουρῆς στήν εἰρωνεία του μά εἶχε δίκαιο. Σκέ-
 φου ὅτι τό πρόβλημα τοῦ νεροῦ ἦτανε ὀξύτερο γιά τήν Ἀθήνα
 ὅμως ἔξω ἀπό τήν εἰρωνεία καί τήν σάτυρα, ἡ ἑορτή τῶν ὕδάτων
 εἶχε καί στά παλιᾶ χρόνια τήν ἐπίσημη τελετή της ὅπως καί
 σήμερα, μέ τήν διαφορά ὅτι καμμιᾶ φορᾶ τελείωνε λίγο τραγικά.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τελείωνε τραγικά ; Τί ἐννοεῖς δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν ἐκείνη ἐπίσημη τελετή τοῦ ἀγιασμοῦ τῶν ὑδάτων, στήν Ἀθήνα
 ὁ Μητροπολίτης ἔρριχνε τόν σταυρό στό νερό τῆς δεξαμενῆς,
 δεμένον φυσικά μέ μι' κορδέλλα γιά νά τόν ἀνασύρῃ. Στόν Πει-
 ραιᾶ ὅμως...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σέρω. Στόν Πειραιᾶ γινότανε ἀγιασμός τῶν ὑδάτων μέ τόν σταυ-
 ρό στήν θάλασσα καί ὑπῆρχαν ἔτοιμοι δύο τρεῖς κολυμβηταί
 ποιός θ' ἀρπάξῃ τόν σταυρό νά τόν φέρῃ πίσω. Φυσικά ὅποιος
 τυχερός ἔπιανε τόν σταυρό, εἶχε δικαίωμα νά τόν περιφέρει

καί νά εἰσπράττη φιλοδώρηματα. ποῦ εἶναι τὰ τραγικά ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά τραγικά ἦτανε ὅτι τέτοια ἐποχή, ἡ θάλασσα εἶναι συνήθως παγωμένη καί δέν ἦτανε λίγοι ἀπ' αὐτούς τούς χειμερινούς κολυμβητές βητάς, πού ἀρπάζανε καμμιά πλευρίτιδα ἢ πνευμονία, πολύ ἐπικίνδυνες ἀσθένειες τήν ἐποχή πού δέν ὑπῆρχαν ἀντιβιοτικά. Νά τό πιό τραγικό εἶναι ὅτι καμμιά φορά γινότανε συμπλοκή γιά τήν κατοχή τοῦ σταυροῦ μέσα στήν θάλασσα καί πέφτανε γροθιές ὄχι λίγες. Μιά φορά μάλιστα, στά 1905 νομίζω, κάποιος ἀπό τούς διεκδικητάς τοῦ σταυροῦ, κρατοῦσε κι' ἓνα μαχαίρι κι' ἔτραυμάτισε κάποιον ἄλλον κολυμβητή πού ἐπρόκειτο ν' ἀρπάξῃ τόν σταυρό...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δηλαδή θά γινότανε ἀφορμή μεγάλου κέρδους ἡ κατοχή τοῦ Σταυροῦ γιά νά γίνεται τέτοια διαμάχη γιά τήν ἀπόκτησί του.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, μά στήν περίπτωσι πού σοῦ ἀνέφερα στά 1905, κέρδος δέν ὑπῆρξε γιατί μόλις ὁ κολυμβητής καί μαχαιροβγάλτης βγήκε ἀπό τήν θάλασσα μέ τόν σταυρό, δύο χωροφύλακες τόν ἀρπάξαν καί τόν πήγανε στό Τμήμα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Νομίζω ὅμως ὅτι εἶναι ὦρα νά μᾶς πῆ καί κανένα παλιό τραγουδι ἡ φίλη μας ἡ Κλειώ. "Ἄς τήν ἀφήσωμε στό κέφι της. Τί θέλεις νά μᾶς πῆς Κλειώ ;

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ Θέλετε τήν Πεταλοῦδα ; Εἶναι ἓνα χαρακτηριστικό αἰσθηματικό κι' εὐθυμο τραγουδάκι τῆς παλιᾶς ἐποχῆς...

(Μέ συνοδεία πιάνου) Μιά πεταλοῦδα νά 'μουνά
νά πέταγα σιμά σου
νά φίλαγα τά χεῖλη σου
τά δύο τριαντάφυλλά σου...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

οι ρωγες καί - υποτίθεται - νά είναι γεμάτο τό σπίτι δλοχρονίς μέ
ἀγαθά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι είναι. 'Αφού υπάρχει πάντοτε αὐτή ἡ ειρωνική, νά ποῦμεθ
ἀναγνώρισις γιά ἕναν πού λέει πώς εἶναι τυχερός : Ξέρω, ξέρω.
θά σέ φωνάξω στό σπίτι μου τήν Πρωτοχρονιά νά μου σπάσης τό
ρόδι. "Ομως ξέρεις τί θέλω νά σοῦ πῶ ; 'Απ' ὅλα τά κάλαντα, μό-
νο τά κάλαντα τῶν Φώτων, μοιάζουν κάπως μέ τά σημερινά. Σκέ-
φου ὅτι στό Βυζάντιον, τά παιδιά τραγουδοῦσανε τήν παραμονή
τῶν Θεοφανείων : Σήμερον ἡ κτίσις φωτίζεται - καί πανηγυρίζει
εὐφραίνεται - ἀπό τῆς ἐρήμου ὁ Πρόδρομος - ἦλθε νά βαπτίσῃ
τόν Κύριον...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τῆς Πρωτοχρονιάς τά κάλαντα στό Βυζάντιον δέν ἔρχιζαν
ἔτσι : 'Αρχιμηνιά κι' ~~ἀρχιμηνιά~~ ἀρχιχρονιά - ψηλή μου δεντρο-
λιβανιά...

ΓΙΑ ΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι. Πρῶτα πρῶτα δέν χρησιμοποιοῦσανε τότε ὁμοιοκαταληξία
'Αρχιμηνια κι' ἀρχιχρονιά - ψηλή μου δεντρολιβανιά - κι' ἀρχή
καλός μας χρόνος - ἐκκλησιά μέ τ' Ἅγιο ἑρόνος... 'Διατανόητα
καί ἀνόητα λόγια. φαίνεται πώς εἶναι μεταγενέστερα. Τά πρωτο-
χρονιάτικα κάλαντα στό Βυζάντιον, ἔρχιζαν ὡς ἐξῆς : 'Αρχή κά-
λαντα κι' ἀρχή τοῦ χρόνου, πάντα κάλαντα πάντα τοῦ χρόνου -
ἔρθεν τοῦ χριστοῦ τά τέκνα - θέλ'νε αὐγά καί λεφτοκάρυα...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αὐγά καί λεφτοκάρυα. Δηλαδή ζητοῦσανε ἕνα αὐγό καί λίγα φουν-
τούκια... "Ομως καιρός εἶναι ν' ἀφήσωμε αὐτήν τήν Βυζαντινολο-
γία πού δέν τελειώνει ποτέ καί νά γυρίσωμε στήν παλιά μας τήν
'Αθήνα. Καί γιά νά ποῦμε πάλι στήν ~~ἀρχαία~~ ἀθηναϊκή ἀτμόσφαι-
ρα τῆς ἐποχῆς, ἡ φίλη μας ἡ κλειώ θά μᾶς θυμίση ~~μέ φραντσέ-
σια ἀπὸ ἀρχαίον εὐδύμο τραγοῦδι. Σε ἰονθίο Βαζικων
ἐτικη πόλκα, πού κυριολεκτικῶς ἐχόλασε πόσο ἐξήντα χρόνια
πρὶν ; τήν πόλκα : Βιέν Πουπούλα...~~

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Βιέν Πουπούλα - βιέν Πουπούλα -βιέν
Κ.Τ.Λ. Κ.Τ.Λ.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Η Πουπούλ... Δέν ύπηρξε σπίτι, δέν ύπηρξε κέντρο πού νά μὴν ἀκουγότανε ἡ Πουπούλ, αὐτὴ ἡ παριζιάνικη πόλεια πού διαδόθηκε ἀστραπιαῖα. Σκέφου Γιάνκο ὅτι καί οἱ κανταδόροι, στό τέλος καθε καντάδα τραγουδούσανε καί τὴν Πουπούλ
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τὴν ζητοῦσαν σάν εὐχάριστο ξεπούρασμα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί εἶναι γνωστὴ ἡ ἱστορία ἐνὸς βλαχοδημάρχου στήν περιφέρεια τοῦ Καρπενησιοῦ, πού εἶχε βγεῖ γιὰ ἐιλογικὴ περιοδεία στὰ γειτονικὰ χωριά. Φυσικὰ τὸν ἀκολουθοῦσε καί ὄρχήστρα ἀπὸ νταούλια καί πίπιζες καί παίζανε ἀνάλογα βλάχικα τραγούδια. Κάποια στιγμὴ ὅμως ὁ ὑποψήφιος βλαχοδήμαρχος γύρισε καί εἶπε στό κλαρίνο : Τί τὰ θέλετε εὐτόθνα ; Βαρῆτε λίγο τὴν Πουπούλα... τώρα γινόμεστε εὐρωπαῖοι !... ~~Καὶ καὶ καὶ καὶ~~
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὅποτε πλέον τὰ νταούλια, οἱ πίπιζες καί τὸ κλαρίνο θά ἀνέκρουσαν τὴν Πουπούλ γιὰ τὸν ἐξευρωπαϊσμό τοῦ Καρπενησιοῦ...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, ἀλλὰ τὸ κωμικοτραγικὸ εἶναι ὅτι τὸν ὑποψήφιο δήμαρχο τὸν εἶχανε βγάλει ἀπὸ τότε Πουπούλα καί ἕως ὅτου ἀπεδήμησε εἰς Κύριον, Πουπούλα τὸν ἀνεβάζανε, Πουπούλα τὸν κατεβάζανε καί εἶχανε λανσάρει ἐιλογικὸ σύνθημα οἱ Καρπενησιῶτες : Φανερά καί ὄχι ζοῦλα - Δήμαρχὸ μας τὸν Πουπούλα !
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δέν θά τὸ φανταζότανε ποτέ αὐτὸ ὁ συνθέτης τῆς Πουπούλ ὅτι ἡ πεταχτὴ του πόλεια θά γινότανε καί ἐιλογικὸ σύνθημα. Ξέρεις ὅμως τί ἔχω προσέξει Δημήτρη ; Ὅτι στήν Παληὰ Ἀθήνα, τὰ εὔθυμα τραγούδια πιάνανε καί αὐτὰ καί κρατούσανε περισσότερο ἀπὸ τὰ θλιμένα καί βαρειά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάτι θά ἔχης ὑπ' ὄψι σου γιὰ νά τὸ λές αὐτό.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί βέβαια ἔχω ὑπ' ὄψι μου ἕνα ἄλλο, ἀκατανόητο τραγούδι, δηλαδή μὲ ἀκατανόητη ἐπιβόη, πού τραγουδιόταρες καί τότε πολὺ καί λέγεται ἀκόμη καί στίς μέρες μας. Ξέρεις ποιὸ ἐννοῶ ; Τὸ περίφημο : θέλω νά πάω στήν Ἀραπιά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

- Καί ποῦ εἶναι τό ἀνατανόητο ποῦ λές ;

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

σοῦ εἶπα : Ἡ ἐπωδός του, τό γύρισμά του σέ κάθε δίστιχο : θυ-
μήσου τούς στίχους : θελω νά πάω στήν Ἄραπιά - νά βρῶ ἕναν ἀ-
ράπη - Βατσικτσέλο - βατσικτσό... νά τόν ρωτήσω νά μου πῆ : Πῶς
πιάνεται ἡ ἀγάπη - βατσικτσέλο - βατσικτσό... Τί εἶναι αὐτό τό
Βατσικτσέλο - Βατσικτσό ; Τό σιέφτημες ποτέ σου ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Νομίζω Γιάγκο ὅτι θά σοῦ λήσω τήν ἀπορία σου. Μοῦ ἔλεγαν κάπο
τε ὅτι αὐτό τό τραγοῦδι εἶναι ναυτικό ἐγγλέζικο τραγοῦδι.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Ἐγγλέζικο ; Δέν εἴμαστε καλά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μπορεῖ νά ἦτανε σπανιόλινο ἢ ἰταλικό, μά τό τραγουδοῦσανε ἐγγλέ-
ζικα. Σιέφου ὅτι στά καράβια μας ἔχομε μιά εἰδικότητα ναύτου,
τόν βατσιμάνη. Εἶναι αὐτός ποῦ ἀνεβασμένος σ' ἕνα κα-
τάρτι ἐπισκοπεῖ τά πέριξ. Ἡ λέξις βατσιμάνης ἔρχεται ἀπό τά ἐγ-
γλέζικα π ούώτς - μάν δηλαδή ἄνθρωπος - μάν, ποῦ κοιτάζει, παρα-
τηρεῖ, διοικτεῦει - ούώτς. Δέν ἀποικεῖται λοιπόν αὐτό τό : βα-
τσικτσέλο - βατσικτσό... νά εἶναι στά ἐγγλέζικα : ούώτσινγκι -
φέλλου, ούώτσινγκι σόου ! Δηλαδή, σύντροφε ποῦ παρατηρεῖς καί
παρατηρεῖς μ' αὐτόν τόν τρόπο...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Μοῦ φαίνεται πολύ ἐπίθανον, μά μή ὑπαρχούσης ἄλλης ἐξηγήσεως,
ἄς τήν δεχθοῦμε. Καί μιά καί θυμηθῆκαμε αὐτό τό τραγοῦδι, ἄς
μᾶς τό πῆ ἡ κλειώ μέ τήν γλυκειά της φωνή γιά νά τό θυμηθοῦν
καί οἱ ἀπροαταί μας...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ

(μέ συνοδεία πιάνου)

θέλω νά πάω στήν Ἄραπιά

νά βρῶ ἕναν ἀράπη, βατσικτσέλο

βατσικτσό...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γιάγκο μου ἀριετᾶ εἶπαμε πάλι καί ἡ ὥρα πέρασε. Ἄς διακόψωμε
λοιπόν τήν φλυαρία μας, γιά τήν ἐρχόμενη Κυριακή, τήν ἴδια πάν-
τα ὥρα...